

DECIZIE

05 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Galina Stratulat

Judecătorii: Tamara-Chișcă-Doneva, Iuliana Oprea, Elena Covalenco, Iurie Bejenaru
examinînd recursul declarat de către de societatea pe acțiuni „CET-1”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Valigher Irina și
Valigher Alexandru împotriva Ministerului Energeticii, SA „CET-1”, Primăria mun.
Chișinău și Pretura Rîșcani, mun. Chișinău cu privire la repararea prejudiciului
material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2013, prin care a
fost admis apelul declarat de către Valigher Irina și Valigher Alexandru, casată
hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 aprilie 2010, cu emiterea unei
noi hotărîri de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a ț ă:

La 29 iulie 2004 Valigher Irina a depus o cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Energeticii, SA „CET-1”, Primăria mun. Chișinău și Pretura
Rîșcani, mun. Chișinău cu privire la încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, locuiește pe str. Vadul-lui-Vodă
17j, ap.2, mun. Chișinău. După punerea în funcțiune a turnurilor de răcire a apei de
către S.A „CET-1”, aceasta este influențată de o sursă de zgomot, care depășește
nivelul stabilit de normele sanitare, influența fiind exprimată și prin majorarea în
apartament a nivelului de umiditate, ceea ce face imposibilă locuirea în spațiul
locativ dat, precum și faptul că lui Valigher Alexandru i s-a cauzat reacții alergice
de la mucegai.

Ulterior, Valigher Irina și Valigher Alexandru au depus cerere de concretizare
a pretențiilor:

- încasarea în beneficiul lor a prejudiciului material în mărime de 24000 dolari
SUA (prețul mediu al unui apartament cu două odăi într-o zonă similară); a
prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei.

Pe parcursul examinării cauzei, Valigher Irina și-a concretizat pretențiile sale din acțiune, solicitând încasarea în beneficiul lor a prejudiciului material în mărime de 31000 dolari SUA (prețul mediu al unui apartament cu două odăi într-o zonă similară).

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 15 iunie 2007 acțiunea lui Valigher Irina, Valigher Alexandru către Primăria Chișinău, Centrala electrică cu termoficare nr. 1 (CET-1), Ministerul Industriei și Infrastructurii R. Moldova cu privire la încasarea prejudiciului material și moral a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18.12.2007 au fost respinse apelurile declarate de Valigher Irina și Valigher Alexandru, cu menținerea hotărîrii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 15 iunie 2007.

La 22.10.2008 Colegiul Civil și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a casat integral decizia Curții de Apel Chișinău din 18.12.2007 și hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 15.06.2007, cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

Rejudecînd cauza, prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 01.04.2010, acțiunea depusă de Valigher Irina și Valigher Alexandru a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul SA „CET-1” în beneficiul lui Valigher Alexandru a prejudiciului moral în mărime de 1000 lei, în rest acțiunea fiind respinsă.

Nefiind de acord cu soluția pronunțată, Valigher Irina a declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe, cerînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12.01.2011 a fost respins apelul declarat de Valigher Irina și menținută fără modificări hotărîrea Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 01.04.2010.

La 24 mai 2011 Valigher Irina și Valigher Alexandru au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd casarea deciziei instanței de apel și a hotărîrii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia Colegiul Civil și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție din 03.11.2011 a fost admis recursul declarat de Valigher Irina și Valigher Alexandru, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 12.01.2011 și a fost restituită pricina la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Pe parcursul examinării cauzei în ordine de apel, apelanții au mai invocat că, instanța de fond nu a ținut cont de faptul depășirii de 5-10 ori a normei sanitare, care a fost stabilită prin declarațiile specialiștilor audiați în ședințele de judecată, prin raportul sanitaro-epidemiologic de expertiză, calculele nivelului zgomotului

efectuate de Centrul municipal de medicină preventivă, extrasul din fișa medicală a lui Valigher Alexandru, etc.

Ulterior Valigher Irina și Valigher Alexandru și-au concretizat cerințele invocate în cererea de apel și au solicitat admiterea cererii de apel, modificarea hotărârii Judecătoreiei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 aprilie 2010 în vederea încasării din contul SA „CET-1” în folosul lui Valigher Alexandr a prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei, emiterea unei noi hotărâri prin care instanța de apel să dispună încasarea din contul SA „CET-1” în folosul lui Valigher Irina a prejudiciului material în mărime de 31 000 dolari SUA.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2013 s-a admis apelul declarat de către Valigher Irina și Valigher Alexandru. S-a casat parțial hotărârea Judecătoreiei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 aprilie 2010 în partea respingerii cerințelor înaintate de Valigher Irina și Valigher Alexandru privind încasarea prejudiciului material și s-a emis o nouă hotărâre în această parte, prin care s-a încasat de la SA „CET-1” în folosul lui Valigher Irina și Valigher Alexandru 31 000 dolari SUA în lei RM potrivit cursului Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii. S-a transmis apartamentul nr. 2 din str. Vadul-lui-Vodă 17J, mun. Chișinău cu drept de proprietate SA „CET-1” cu perfectarea rectificărilor corespunzătoare în Registrul bunurilor imobile. În rest hotărârea Judecătoreiei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 aprilie 2010 s-a menținut fără modificări.

La 15 iulie 2013 SA „CET-1” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2013, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel a emis decizia nominalizată cu încălcarea normelor de drept material și procesual, nu a elucidat toate circumstanțele cauzei, în cadrul procesului de judecată punând întrebări despre existența probelor care în dosar se regăsesc, ca rezultat acestea nefiind examinate în ansamblul și interconexiunea lor, nu s-a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și s-a interpretat eronat legea.

Se invocă că hotărârea contestată a fost pronunțată în absența reprezentantului recurentului, care se afla în concediu medical. Despre aflarea reprezentantului SA „CET-1” în concediu medical cu diagnoza „gripă” instanța a fost înștiințată prin intermediul telefonului, însă cu părere de rău nu a ținut cont de aceasta. Acest fapt a privat recurentul de posibilitatea de a prezenta probe noi și extrem de relevante și ca consecință a dus la soluționarea greșită a pricinii.

Se arată că a fost lipsit de posibilitatea de a prezenta instanței de apel dovada că tuburile de răcire a termogeneratorului, care se pretinde a fi izvorul de zgomot, au fost scoase din funcțiune cu începere din 2010, de aceea reclamanta în principiu nu mai poate pretinde încălcarea cărorva drepturi din partea recurentului și respectiv la repararea prejudiciului material sau moral. În acest sens, a intenționat să prezente

instanței de apel dările de seamă de strictă evidență prezentate Agenției Naționale de Reglementare în Energetică anual, care în Tabelul C6 reflectă întreruperile în activitatea SA „CET-1” Astfel, turnul de răcire a apei care pretinde reclamanta că provoacă zgomot activează doar cu termogeneratorul TG-4. Din raportul prezentat ANRE pentru anii 2011 și 2012 se vede că TG-4 în acești ani a staționat numărul total de ore lucrative s-a redus la 0, sarcina termică datorită instalării unui TG 3U, mai modern, care este amplasat în alt loc și care nu produce zgomot.

În acest context, a dispărut sursa care intimații pretindeau că îi provoacă incomodități. Despre acest fapt intimații cunoșteau, însă nu au adus la cunoștința instanței, astfel impunându-se concluzia că ea urmărește doar un scop – de a se îmbogăți nejustificat din contul statului, deoarece SA „CET-1” este întreprindere a cărei acțiuni aparțin 100% statului.

Studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat SA „CET-1” întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Articolul 241 alin. (5) CPC, direct indică că în motivarea hotărârii se indică circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

Această dispoziție legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiției, de a întări încrederea justițiabililor în hotărârile judecătorești și de a da posibilitatea instanțelor superioare să-și exercite controlul judecătoresc.

În speța supusă analizei, se constată că Valigher Irina și Alexanru au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Energeticii, SA „CET-1”, Primăria mun. Chișinău și Pretura Rîșcani, mun. Chișinău cu privire la încasarea repararea prejudiciului material și moral, ca rezultat al exploatării turnurilor de răcire a apei de către S.A „CET-1”, care produce o sursă de zgomot, care depășește nivelul stabilit de normele sanitare, influența fiind exprimată și prin majorarea în

apartament a nivelului de umiditate, ceea ce face imposibilă locuirea în spațiul locativ dat.

Litigiul în cauză a fost obiect de studiu în mai multe instanțe judecătorești.

Astfel, prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 01.04.2010, acțiunea depusă de Valigher Irina și Valigher Alexandru a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul SA „CET-1” în beneficiul lui Valigher Alexandru a prejudiciului moral în mărime de 1000 lei, în rest acțiunea fiind respinsă.

Judecînd apelul declarat de Valigher Irina și Valigher Alexandru, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2013 s-a admis apelul declarat de către aceștia, s-a casat parțial hotărârea primei instanțe în partea respingerii cerințelor înaintate de Valigher Irina și Valigher Alexandru privind încasarea prejudiciului material și s-a emis o nouă hotărîre în această parte, prin care s-a încasat de la SA „CET-1” în folosul lui Valigher Irina și Valigher Alexandru 31 000 dolari SUA în lei RM potrivit cursului Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărîrii. S-a transmis apartamentul nr. 2 din str. Vadul-lui-Vodă 17J, mun. Chișinău cu drept de proprietate SA „CET-1” cu perfectarea rectificărilor corespunzătoare în Registrul bunurilor imobile. În rest hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 aprilie 2010 s-a menținut fără modificări.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră că soluțiile instanței de apel și primei instanțe sunt neîntemeiate, emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material, soluție care se impune a fi casată din considerentele ce urmează.

În motivarea soluției sale în vederea admiterii prejudiciului moral în mărime de 1000 lei, prima instanță a invocat prevederile art. 1422 alin. (1) Cod civil, menționînd că începînd cu anul 2011 reclamantii au suportat o stare de stres, frustrare în legătură cu exploatarea turnului de răcire a termogeneratorului.

Totodată, instanța de apel în motivarea soluției de încasare a prejudiciului material a invocat prevederile art. 1398 alin. (1), 1400 alin. (2) și 1416 Cod civil, menționînd că repararea prejudiciului material, prin încasarea costului unui apartament analogic în schimbul apartamentului în litigiu constituie o soluție echitabilă pentru înlăturarea încălcării dreptului la viață a apelantului cauzată de faptul că în rezultatul acțiunilor pîrîtului CET-1 poluarea sonoră depășește de cîteva ori normele igienice admisibile, ultimul fiind responsabil pentru prejudicierea apelantului.

Astfel, conform art. 1398 alin. (1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Prin urmare, răspunderea delictuală se naște prin încălcarea unor drepturi absolute ale persoanei vătămate (dreptul de proprietate, la viață, sănătate etc).

Conform art. 1416 Cod civil, instanța de judecată stabilește felul despăgubirii în funcție de circumstanțe. Ea va lua hotărâre diferită de cererea păgubitului numai din motive întemeiate. Instanța de judecată, adoptând hotărâre cu privire la reparația prejudiciului, obligă autorul prejudiciului să pună la dispoziție un bun de același gen și de aceeași calitate, să repare bunul pe care l-a deteriorat ori să repare integral prin echivalent bănesc prejudiciul cauzat.

Instanța de recurs consideră aceste concluzii neîntemeiate, fiind bazate pe interpretarea eronată a legii materiale.

Reieșind din materialele cauzei s-a constatat că Valigher Irina și Valigher Alexandru locuiesc pe str. Vadul-lui-Vodă 17J, ap. 2, mun. Chișinău, iar turnului de răcire a termogeneratorului ce aparține SA „CET-1” se află pe teritoriul întreprinderii acestea și anume pe str. Vadul-lui-Vodă 5, mun. Chișinău. Totodată, blocul locativ unde locuiesc reclamantii se află în zona de protecție sanitară a SA „CET-1”.

În conformitate cu prevederile art. 377 Cod civil, proprietarii terenurilor vecine sau ai altor bunuri imobile învecinate, pe lângă respectarea drepturilor și obligațiilor prevăzute de lege, trebuie să se respecte reciproc. Se consideră vecin orice teren sau alt bun imobil de unde se pot produce influențe reciproce.

În conformitate cu prevederile art. 378 alin. (1) Cod civil, proprietarul terenului sau al unui alt bun imobil nu poate interzice influența pe care o exercită asupra bunului său gazul, aburul, mirosul, funinginea, fumul, zgomotul, căldura, vibrația sau o altă influență similară provenită din terenul vecin dacă nu împiedică proprietarul în folosirea bunului sau dacă încalcă nesemnificativ dreptul acestuia.

Totodată alin. (2) al aceluiași articol prevede că dispozițiile alin. (1) se aplică și în cazul în care influența este considerabilă, dar este produsă de folosirea obișnuită a unui alt teren și nu poate fi înlăturată prin măsuri justificate economic. Dacă este obligat să suporte o asemenea influență și dacă aceasta depășește folosirea recunoscută obișnuită în localitatea respectivă și limitele economice admisibile, proprietarul poate cere proprietarului de teren care cauzează influența o compensație corespunzătoare în formă bănească.

Prin urmare, la caz se constată că instanțele judecătorești ierarhic inferioare, urmau să aplice speței din litigiu prevederile articolelor menționate mai sus, ce țin de normele dreptului de vecinătate.

În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Astfel, reieșind din materialele cauzei s-a constatat că apartamentul nr. 2 de pe str. Vadul-lui-Vodă, 17J a fost privatizat de către reclamantii în baza contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată din 27 decembrie 2001 (f.d. 12-13, vol. I), astfel devenind proprietatea intimaților, fiind

înregistrat la OCT Chișinău. Începînd cu anul 2001 SA „Centrala electrică de termoficare nr. 1” a dat în exploatare turnul de răcire al apei, care creează un zgomot insuportabil în sezonul de încălzire.

Din răspunsul Centrului de medicină preventivă municipal nr. 04-4/5-3569 din 04 septembrie 2003 rezultă că, zgomotul emis de tuburile de răcire a termogeneratorului depășește nivelul admisibil și că în adresa SA „CET-1” a fost îndreptată o prescripție sanitară pentru înlăturarea încălcărilor depistate (f.d. 9, vol. I).

Potrivit raportului de expertiză sanitaro-epidemiologică din 12 iunie 2005 s-a stabilit că sursa principală de zgomot este turnul de răcire cu ventilator, care funcționează 24 ore. Distanța între el și gard constituie 20,5 m. Astfel în baza expertizei efectuate s-a conchis că condițiile de trai ale locatarilor Valigher nu corespund cerințelor igienice în vigoare din cauza nivelului mărit de zgomot, iar CET-1 urmează să întreprindă măsurările respective pentru asigurarea nivelului de zgomot la parametri stabiliți de normele igienice (f.d.96-104, vol. I).

Conform raportului de expertiză sanitaro-epidemiologică din 05 iunie 2006 rezultă că, unica sursă de zgomot, care produce zgomot ce depășește nivelul maximal admisibil în apartamentul nr. 2 de la blocul locativ de pe str. Vadul-lui-Vodă, 17J este sistemul de răcire a apei a SA „CET-1” care constă din 10 secții cu ventilatoare (f.d. 147, vol. I).

Totodată, din concluzia raportului de expertiză a Centrului Național Științifico-Practic de Medicină Preventivă nr.06C-3/296 din 29 ianuarie 2007 rezultă că deconectarea totală și fără termen a instalațiilor de ventilație a sistemului de răcire a apei, ce aparține Societății pe Acțiuni „Centrala electrică de termoficare nr.1”, permite respectarea nivelurilor maxim admisibile de zgomot pe teritoriul zonei locative (f.d. 184-189).

Astfel, reclamantii Valigher Irina și Valigher Alexandru depunînd cerere de chemare în judecată au solicitat încasarea prejudiciului material în mărime de 31 000 dolari SUA ce constituie prețul mediu pe piață a unui apartament cu 2 odăi în același sector, evaluat de Bursa imobiliară „Lara” în or. Chișinău pentru aprilie 2006 care a fost publicat în Monitorul Oficial al R.Moldova nr.70-72 din 05.05.2006 (f.d. 139, vol. I), invocînd ca temei de admitere a acțiunii – producerea zgomotului din împrejurarea sa. Colegiul consideră acest temei drept inadmisibil în raport cu prevederile art. 378 alin. (1) Cod civil, or proprietarul terenului sau al unui alt bun imobil nu poate interzice influența pe care o exercită asupra bunului său, sau o altă influență similară provenită din terenul vecin dacă nu împiedică proprietarul în folosirea bunului sau dacă încalcă nesemnificativ dreptul acestuia.

La caz instanța de recurs relevă că zgomotul produs de către tuburile de răcire a termogeneratorului nu poate fi considerat semnificativ în sensul art. 378 Cod civil, or din actele cauzei civile, rezultă că termogeneratorul instalat în anul 2001,

conform proiectului de proiectare din or. Kiev, Ucraina corespunde tuturor standardelor prevăzute pentru construcția utilajului de acest tip.

Mai mult ca atât tuburile de răcire a termogeneratorului, care este izvorul de zgomot invocat de reclamantă, au fost scoase din funcțiune începând din 2010, fapt care este confirmat prin dările de seamă de strictă evidență prezentate Agenției Naționale de Reglamente în Energetică anual, care în Tabelul C6 reflectă întreruperile în activitatea SA „CET-1”, care pentru anii 2011-2012 în genere nu funcționează. Astfel, turnul de răcire a apei care pretind reclamanții-intimați că provoacă zgomot activează doar cu termogeneratorul TG-4. Din raportul prezentat ANRE pentru anii 2011 și 2012 se vede că TG-4 în acești ani a staționat numărul total de ore lucrative s-a redus la 0, datorită instalării unui termogenerator TG 3U, mai modern, care este amplasat în alt loc și care nu produce zgomot (f.d. 178-179, vol. II).

Instanța de recurs consideră că rapoartele de expertiză sanitaro-epidemiologică din 12 iunie 2005 și raportul de expertiză sanitaro-epidemiologică din 05 iunie 2006 nu poate fi luate ca probă la baza emiterii hotărârii, deoarece reieșind din răspunsul Medicului șef sanitar de Stat, nr.01-11/9-47 din 19.02.2007 rezultă că Centrul Național de Medicină Preventivă din Moldova nu posedă metode de dimensionare acustică în zona de protecție sanitară a SA „CET-1”, din care considerente a încheiat un contract cu Institutul de Ecologie din Moscova pentru efectuarea acestor lucrări (f.d.201).

Potrivit concluziilor Institutului Științific de Ecologie din Moscova, SA „CET-1” i s-a recomandat un șir de măsuri pentru înlăturarea zgomotului emis de tuburile de răcire a termogeneratorului ce depășește nivelul maximal admisibil (f.d. 188-189), măsuri care au fost înlăturate în anul 2010 prin instalarea unui termogenerator TG-3U mai modern care produce un zgomot mai redus în limita permisă de normele sanitare.

La caz, instanța de recurs menționează că de către recurent s-a creat o influență vecină admisibilă, zgomotul motoarelor de răcire a apei fiind reduse în limita permisă de normele sanitare. Totodată, reclamanții-intimați nu au dovedit faptul că lor li s-a adus un prejudiciu de ordin material prin incomoditățile create de pîrît, întrucît n-au fost prezentate careva rapoarte de expertize tehnice în construcție, care să constate mărimea prejudiciului patrimonial adus lor și imposibilitatea continuării traiului în locuință.

La fel, instanța de recurs ține să menționeze că instanța de apel al adoptarea soluției sale a comis și o eroare de procedură, pe care instanța de recurs este în drept să o înlătore din următoarele considerente.

Reieșind din materialele cauzei se constată că prin cererea de concretizare a pretențiilor (f.d. 155, vol. II), s-a solicitat încasarea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei în folosul lui Valigher Alexandru, și a prejudiciului material în mărime

de 31 000 dolari SUA în folosul lui Valigher Irina, pe cînd instanța de apel în decizia sa din 14 februarie 2013 a decis încasarea prejudiciului material în mărime de 31000 dolari SUA în beneficiul atît a lui Valigher Irina, cît și a lui Valigher Alexandru. Astfel, instanța de apel a admis o cerință care nu a fost înaintată de reclamanți, soluție care urmează a fi supusă casării.

În partea ce ține de încasare a prejudiciului moral, instanța de recurs consideră soluția dată de prima instanță drept una neîntemeiată, deoarece raportul juridic litigios este bazat pe normele dreptului de vecinătate, care nu cade sub incidența prevederilor art. 1422-1423 Cod civil.

La acest segment instanța de recurs ține să menționeze că cererile de reparare a prejudiciului moral se înaintează:

- în litigiile privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, către persoana care a răspîndit informația.

- în litigiile delictuale, către autorul prejudiciului (persoană fizică sau juridică);

- în litigiile de muncă, către angajator;

- în litigiile privind protecția consumatorilor, către producător, vânzător, prestator;

- în litigiile care decurg din acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, către Ministerul Finanțelor și organul republican de drept în sistemul căruia funcționează autorul;

- în litigiile care decurg din Legea contenciosului administrativ, către autoritățile publice locale sau centrale.

Aici urmează de menționat că întinderea prejudiciului reprezintă vătămarea adusă dreptului subiectiv al persoanei care a suferit pierderea vieții sau sănătății, lezarea unor interese materiale sau morale, ori efectele negative patrimoniale, ca urmare a faptei ilicite săvîrșite de altă persoană sau a faptei unor lucruri sau ființe pentru care acesta poartă răspundere în condițiile legii.

Astfel, trimiterea instanței de fond că prejudiciul moral urmează a fi aplicat reieșind din prevederile art. 1422-1423 Cod civil sunt neîntemeiate, deoarece în speța dată, prejudiciul moral nu se aplică, pe motiv că obiectul judecării cauzei este încasarea prejudiciului material în urma relațiilor dreptului de vecinătate, și prin urmare nu este aplicabilă încasarea prejudiciului moral în cazul dat.

Reieșind de cele expuse și avînd în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost constatate de către prima instanță și instanța de apel și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către SA „CET-1”, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărîrea instanței de fond, cu emiterea unei hotărîri noi de respingere a acțiunii.

În conformitate cu art. art. 444, 445 alin. (1) lit. b), 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către societatea pe acțiuni „CET-1”.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 14 februarie 2013 și hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 01 aprilie 2010, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Valigher Irina și Valigher Alexandru împotriva Ministerului Energeticii, SA „CET-1”, Primăria mun. Chișinău și Pretura Rîșcani, mun. Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral, cu emiterea unei noi hotărâri prin care:

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Valigher Irina și Valigher Alexandru împotriva Ministerului Energeticii, SA „CET-1”, Primăria mun. Chișinău și Pretura Rîșcani, mun. Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Galina Stratulat

Judecătorii

Tamara Chișcă-Doneva

Iuliana Oprea

Elena Covalenco

Iurie Bejenaru